

«Տաք ջուրը գալիս է, երեխաներիդ վերցրու, փախիր»:

Եվ ինքդ Քրիստոսի անունը տուր:

Գիշերը չափաի գլուխդ լվանաս, որ քաշկէր ջրի սրսկումից գրգռված գլխիդ չխփեն: Գիշերը երեխային չափաի լողացնես, որ տկուր երեխային ձեռքիցդ չփախցնեն:

Մթնելուց հետո հատակը չպետք է ավելես: Եթե ավելցիր, աղբը քաշիր դեպի քօնիրը՝ կրակը և ավելի ծայրը խանձիր կրակի կամ ճրագի վրա: Քաշկէր կարող են կպած լինել ավելին և մանավանդ նրա ծայրին: Ավելն էլ թարս կանգնեցրու տեղը¹⁰⁷:

Մթնելուց հետո ոչ ոքի մի խփիր, որովհետեւ քաշկն էլ կարող է միացնել իր հարվածը և հարվածի ենթարկվողը սպանվի:

Ջուրը գլխաբաց մի խմի, որովհետեւ քաշկը կարող է գլխիդ զարնել. նրա հարվածից պաշտպանվելու համար մեկը պետք է ձեռքը գլխիդ դնի: Համատուժ էին, որ ջրի հետ քաշկն էլ է բարձրանում դեպի բերանը:

Գիշերը ընթերցուց հետո սփռոցն ու սեղանը հավաքիր, որ քաշկն իսկույն վրան չնստի:

Հորանջելիս բերանդ խաշակները՝ չլինի՝ թե քաշկը փորձի բերանդ մտնել:

Եթե մեկը փռտում է՝ ներկա եղողները նրան առողջություն են ցանկանում, այն ենթադրությամբ, որ քաշկը փորձել է մտնել քթածակի միջով և առողջությունը վնասել: Փռտալուով քաշկը հեռացվում էր: Այդ պատճառով կրկնված փռտոցը՝ ճօխտ սաբրը ավելի բարենպաստ էր համարվում: Գիշերվա սաբրը խէր էր, որովհետեւ հենց գիշերն էր, որ քաշկն ալթուն էր, նա էր, որ կամեցել էր քթածակով ներս թափանցել, փռտալուով նրան փախցնում էին:

Արծվանիկում, եթե որեւէ մեկի ճանապարհ մեկնելու ժամանակ ներկա եղողներից. սա կամ նա փռտաց՝ մեկնումը հետաձգվում էր մյուս օրվան: Մեկնելուց հետո տան աղբը դուրս չէր թափվում, որ աղբի հետ քաշկէրն էլ ետևից չգնային, դուռը չէին փակում, որ քաշկէրը չնկատեին մեկնումը և շուգենային նրան հետապնդել, այլ մեկնողի ետևից մի քիչ ջուր էին ածում, որ մի խոր գետ գոյանա ու քաշկէրը, եթե ուզենային հետապնդել՝ մեջը խեղդվեին¹⁰⁸:

Ննջեցյալի բերանը փակում էին և քթածակերի մեջ խոնկ էին դնում, որպեսզի քաշկը հոգու հեռանալուց հետո շթափանցի դատարկված մարմնի մեջ:

Գիշերը վար չէին անում և առհասարակ հողը չէին պարանում՝ փորում, անկասկած վախենալով, որ շրջված, բացված ակոսի մեջ կարող էր քաշկ մտնել և ապագա ցանքսին վնասել:

Եթե երեխան երկար լաց էր լինում՝ ենթադրվում էր, որ քաշկն էր նրան անհանգստացնում: Ինչպես վերը նշված էր, մայրն իսկույն երեխայի շորերից մեկը ձգում էր հատակին, ասելով՝

«Հս էլ քու փայլտ»:

Ով գիշերը ծամոն էր ծամում, նա աղպիսով ննջեցյալի ականջն էր ծամում և դրանով քաշկէրի ախորժակն էր գրգռում:

Ինչպես ասված էր, մթնելուց հետո կշեռքը, մաղը¹⁰⁹, աղը, կրակը փոխ

¹⁰⁷ Հմմտ. СММПК, вып. XXXIV, отд. III, էջ 91, 93:

¹⁰⁸ СММПК, вып. XXXIV, отд. III, էջ 93, 96:

¹⁰⁹ СММПК, вып. XXXIV, отд. III, էջ 98: